

Obraćanje Prvog zamjenika Visokog predstavnika Donalda Haysa na otvaranju Aneksa bošnjačke srednje škole u Žepču

Ministre Ćosoviću, zamjenice ministra Šunjiću,

Ambasadore Klein,

Ambasadore Bosscher,

Gospodine Hovey,

Gospodine Malićbegoviću,

Članovi Prijelaznog odbora Žepča i predstavnici općine,

Roditelji i učenici,

Ponekad svakodnevni događaji ukažu na mnogo krupnija pitanja koja zbog toga puno jasnije vidimo. Otvaranje aneksa srednje škole u Žepču za mene danas ima upravo takav značaj. U proteklih devet godina mladi ovog grada su bili dio sistema obrazovanja koji je karakterizirala segregacija – sistema čija je značajka bila podjela, a ne jednakost. Oni su učili, igrali se i provodili vrijeme odvojeno jedni od drugih. Ambasador Klein i ja se vrlo dobro sjećamo vremena kada je to bilo pravilo u nekim dijelovima Sjedinjenih Američkih Država. Mogu vam reći da odvajanje učenika u jednom gradu iz bilo kojeg razloga ne doprinosi kvalitetnom obrazovanju niti razvoju zajednice.

S otvaranjem ove nove zgrade, mladi Žepča će se početi družiti,

kao što to rade njihovi vršnjaci u drugim dijelovima BiH i njihovi vršnjaci u drugim dijelovima Evrope. Njihovo obrazovanje će biti zajedničko obrazovanje. Ovo je međutim samo prvi korak, moramo osigurati da ih obrazovanje koje će steći pripremi da preuzmu svoju ulogu kao građani ove zemlje i građani Evrope. Obrazovanje može i treba poštivati specifično nasljeđe svakoga naroda, ali također treba odražavati i zajedničke vrijednosti cijelog čovječanstva i promovirati jedinstvo, a ne podjelu.

Iz tog razloga reći ću da iako povratak učenika Bošnjaka u srednju školu u Žepču predstavlja važan korak, on je samo jedan korak na ovom putovanju. Putovanju koje će zahtijevati političku volju, toleranciju i viziju drugačije budućnosti ove zemlje.

Ne želim podcijeniti postignuće koje je ostvario ovaj grad i svakako da dvije škole ispod jednog krova predstavljaju bolje rješenje nego postojanje odvojenih škola. Ali ću vam iskreno reći da ovo može samo biti privremena mjera usmjerena ka ostvarenju cilja odnosno zajedničkog, kvalitetnog sistema obrazovanja u kojem svako dijete ima jednako mjesto u učionici, bez obzira na rasu, vjeru ili nacionalnu pripadnost. Učenici srednje škole u Žepču će sada ulaziti u školsku zgradu na isti ulaz, ali će i dalje morati čekati na slijedeću fazu prije nego što budu mogli ostvariti istinsku ravnopravnost.

Na osnovu inicijativa koje poduzimaju organi vlasti nadležni za oblast obrazovanja u oba entiteta, sve veći broj mladih u BiH stiže obrazovanje u okviru sistema koji im omogućava da zajedno izučavaju opće predmete a odvojeno grupu nacionalnih predmeta. Ovim putem se osigurava uvažavanje legitimnih kulturoloških težnji svakog naroda, a istovremeno se učenicima iz različitih naroda omogućava da ostvaruju svaku vrstu lične, akademske i društvene koristi zbog toga što zajedno pohađaju nastavu. Ukoliko želimo da sva djeca dobiju obrazovanje koje

zaslužuju i trebaju, nesumnjivo je da vaš cilj treba da bude još viši nivo integracije. Trebao bih možda istaknuti da će nastava informatike u Žepču biti integrirana. To ne iznenađuje – jer je budućnost u visokim tehnologijama, a budućnost ne pita za nacionalnu pripadnost.

Bez obzira na ove komentare, prostorije koje ste izgradili kako biste omogućili mladim ljudima da stiču obrazovanje, kao i u sistematičnom napretku koji ste ostvarili u objedinjavanju vaše općinske uprave, Žepče sada može poslužiti kao primjer ostatku zemlje.

Ova općina je pokazala šta se sve može postići kada pragmatični političari odluče da se na još bolji način stave u službu svih građana koji tu žive. Još uvijek je potrebno dosta toga ostvariti – potrebno je integrirati komunalne usluge, poštanske usluge, elektrodistribuciju i sektor šuma, ali je ova općina u velikoj mjeri ukinula ekskluzivističke i neodržive strukture naslijeđene iz rata i umjesto njih uspostavila efikasnije strukture koje djeluju za dobrobit svih građana. To predstavlja pozitivan primjer. Svaki napor koji ulažu političari kako bi ponovno uspostavili sklad predstavlja novu osnovu za bolje sutra. Pomislite samo kakav je utjecaj, recimo, imala osoba kao što je Albert Einstein, koji je bio primoran da napusti svoju zemlju zbog svoje vjeroispovijesti – pomislite na utjecaj koji je on imao na moju zemlju i na svijet. Možda neko iz vaše okoline može imati isti utjecaj na čovječanstvo.

Smatram da ovaj projekat predstavlja veoma dobar primjer kako Međunarodna zajednica može efikasno koordinirati svoje napore da bi pružila praktičnu pomoć građanima BiH u tijesnoj saradnji sa domaćim organima vlasti.

Hvala vam.